

COVID-19 tracking-undersøgelse

Maj-oktober 2020

En løbende måling med virksomhederne på Fyn og konsekvensen af coronakrisen.

Målingsperiode: uge 21, 24, 27 og 43

FORORD

Formålet med denne Covid-19 tracking-undersøgelse er at undersøge virksomhederne på Fyn og hvad deres økonomiske konsekvens af coronakrisen er. Undersøgelsen belyser også hvad behovene er for at understøtte deres drift nu og her på kort sigt under krisen, men også behovene for at udvikle sig på lidt længere sigt efter krisen.

Undersøgelsen er formet som en tracking-undersøgelse delvis med tre løbende målinger i maj og juni 2020 i krisens start og delvis med en opfølgning i uge 43 mere end et halvt år efter coronakrisen startede. Herved måles udviklingen af coronakrisen som den griber om sig. Undersøgelsen er repræsentativ på brancheniveau blandt fynske virksomheder. Herved differentierer den sig fra andre corona-målinger som enkelte organisationer foretager blandt medlemmer eller i bestemte brancher.

Resultaterne vises for uge 21, 24, 27 og 43, hvor udviklingen sammenlignes på tværs mellem undersøgelserne. Vi forventer at gennemføre endnu en runde i foråret 2021, som skal afdække konsekvensen af coronakrisen for hele 2020 og hvad virksomhederne forventer i 2021.

I hver måling stilles virksomhederne de samme spørgsmål:

- Nu og her effekt på omsætning, eksport og medarbejdere, som følge af coronakrisen og lockdown-perioden.
- Vurdering af samlet effekt på omsætning i hele 2020.
- Beskrivelse af virksomhedens største udfordring/bekymring ifm. coronakrisen og dens påvirkning på virksomheden (åben svarmulighed).
- Hvilke tilbud eller støtte er vigtigst lige nu for virksomhedens drift? (De tre vigtigste efterspørgsler).
- På længere sigt (1-2 år), hvad skal der så til for at virksomheden klarer sig bedre end i dag? (De tre største behov).

COVID-19 tracking-undersøgelse 2020

Virksomheder på Fyn

November 2020

Redaktion og layout:

Erhvervshus Fyn
Munkebjergvænget 1
5230 Odense M

For yderligere information kontakt
Analyserådgiver Anders Møller, amol@erhvervshusfyn.dk

Anden bølge af Covid-19, samt udsigt til international stagnation, har forværret situationen hos de fynske virksomheder.

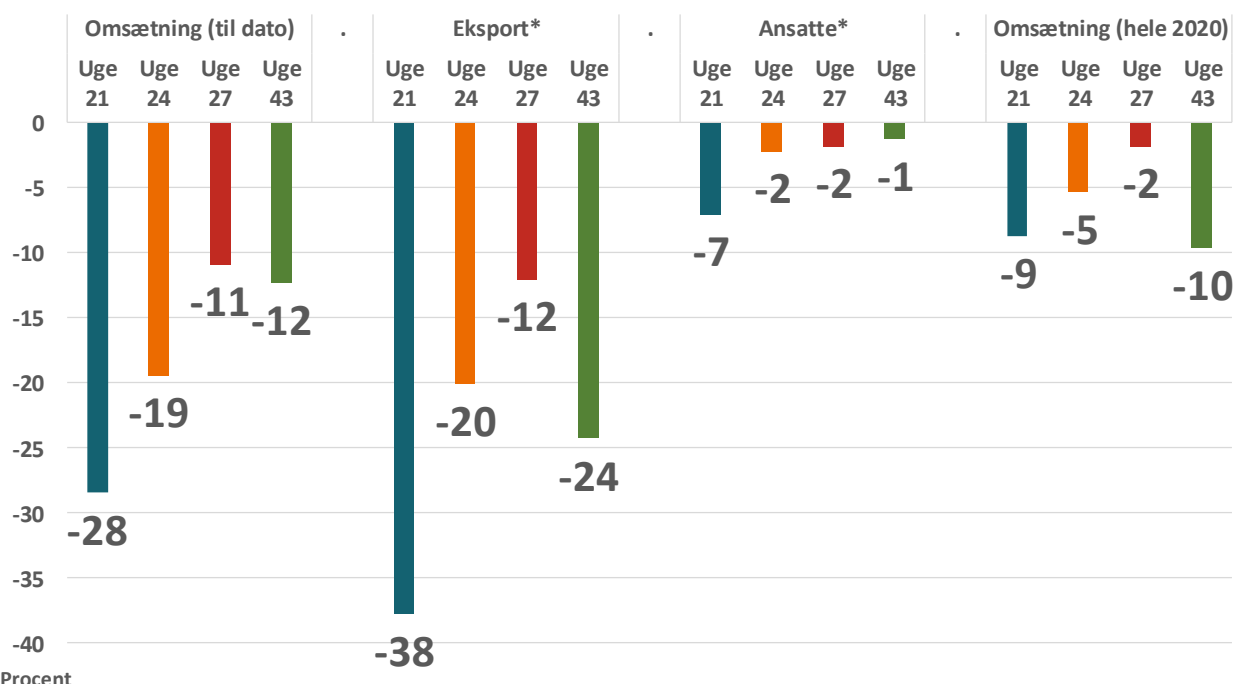
Siden de første målinger i maj og juni er situationen sidenhen blevet værre igen hos virksomhederne. Anden bølge af Covid-19, de nye restriktioner i det danske samfund, samt en voldsom negativ udvikling på de internationale markeder, må antages som hovedårsagerne til de markante fald.

Virksomhedernes vurdering af deres omsætning til dato falder en smule til minus 12 pct. i uge 43. Meget værre ser det ud for eksporten, som lider et kæmpe dyk i den nyeste måling, til minus 24 pct. Den bedring, der var at spore sidst i juni med kraftigt faldende Covid-19 tilfælde, samt markeder, der åbnede på stribe, er nu vendt til et væsentligt mere dystert niveau. Beskæftigelsen ser dog ud til at holde bedre stand, dog med et marginalt fald på 1 pct.

For hele året vurderer virksomhederne ligeledes meget mere negativt nu, end i forår/sommer. Omsætningen for hele 2020 vurderes nu til et fald på minus 10 pct., som er det mest dystre i de fire målinger. Det er dobbelt så stor en nedgang, som det i snit blev vurderet af virksomhederne i uge 21-27.

Konsekvens af coronakrisen. Indtil videre (specifikke uger) og samlet forventning for 2020.

- Har jeres virksomhed oplevet en effekt på omsætning, eksport og/eller ansatte, som direkte følge af coronakrisen (siden den startede i februar/marts 2020)?
- Sammenlignet med sidste år, hvad er så jeres virksomheds forventning til omsætningen samlet set i 2020?

Kilde: Erhvervshus Fyn

Note: Ansatte og eksport er kun opgjort for virksomheder, der har mindst én ansat hhv. egentlig eksport (+10 pct. eksportandel)

Antal svar: Uge 21: 450; Uge 24: 444; Uge 27: 536; Uge 43: 298

Andelen af virksomheder, der nu og her har nedgang, fremgang eller en uændret situation.

	Nedgang				Uændret				Fremgang			
	Uge 21	Uge 24	Uge 27	Uge 43	Uge 21	Uge 24	Uge 27	Uge 43	Uge 21	Uge 24	Uge 27	Uge 43
Omsætning	55%	49%	43%	50%	39%	35%	35%	29%	6%	16%	22%	20%
Eksport	66%	46%	38%	64%	27%	44%	43%	27%	8%	10%	20%	9%
Ansatte	21%	14%	11%	13%	65%	78%	81%	77%	13%	7%	8%	10%

Turisme og handel forværret over sommer og efterår. Bygge og anlæg holder fortsat et positivt niveau.

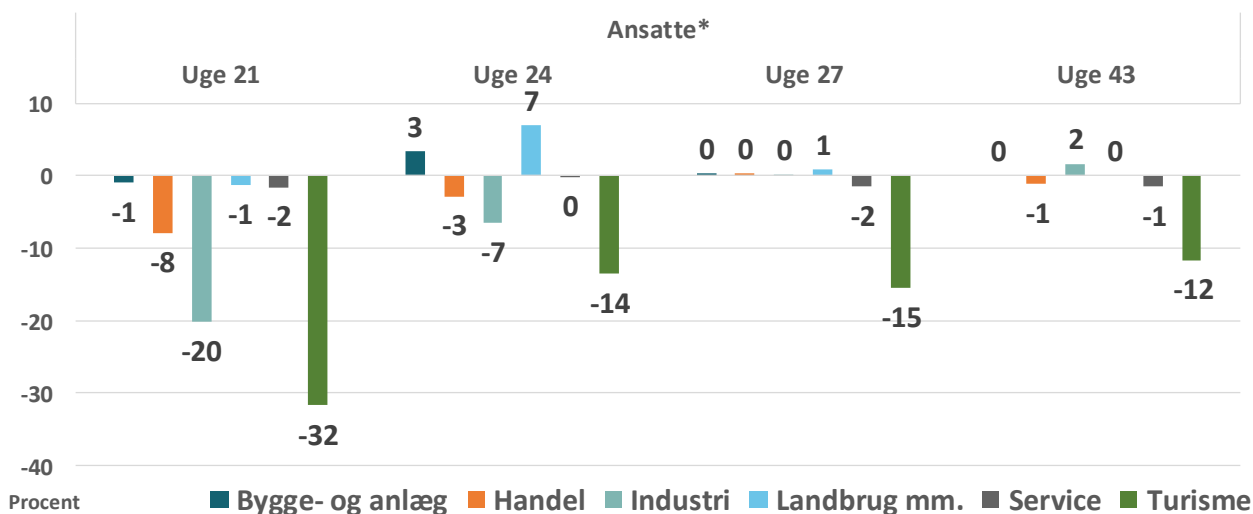
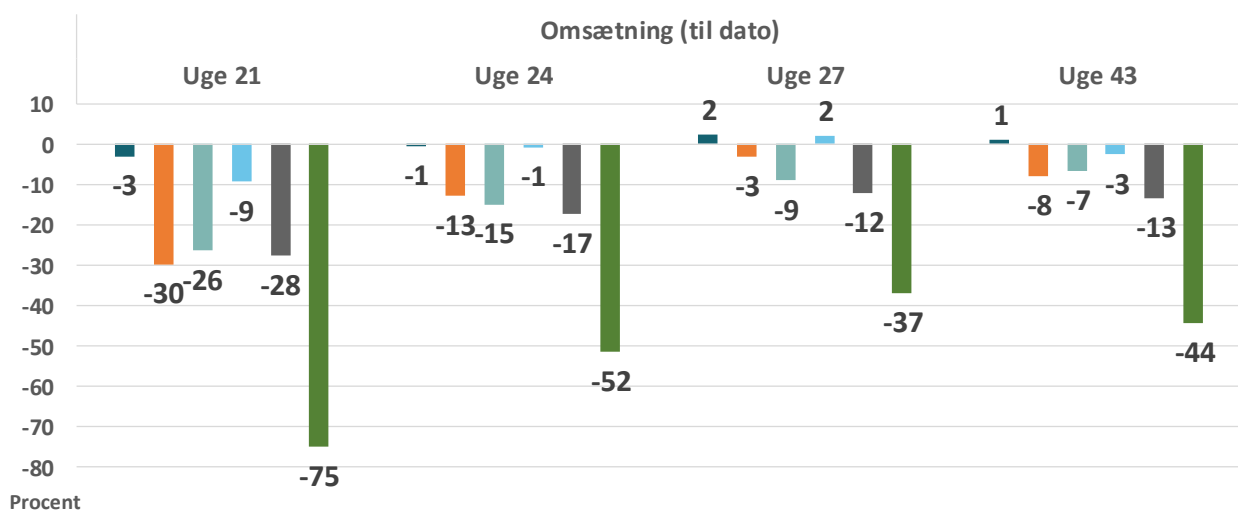
Coronakrisen påvirker brancherne forskelligt. Turismebranchen er langt den hårdest ramte med et vurderet omsætningsfald på 44 pct. og et beskæftigelsesfald på 12 pct. til dato i uge 43. Det er et mærkbart dyk i omsætningen siden det gik lidt bedre op mod sommerferien. Et klart tegn på en krise, der har bidt sig fast.

Service og handel er næst-hårdest ramt med vurderede omsætningsfald på 13 hhv. 8 pct. indtil uge 43. Især for handel, er det en forværring i forhold til målingen i uge 27. For service er det næsten status quo. Industri ligger mere stabilt og med en jævn forbedring igennem målingerne. Med et omsætningsfald på 7 pct. i uge 43 mod 26 pct. i første måling, kan man håbe på en stabilisering i industrien.

Efter små fald i de to første målinger, så ligger bygge og anlæg, som den eneste branche over nul med en vurderet omsætningsstigning på 1 pct. Beskæftigelsen ser også ud til at holde stand. Og med udsigt til et øget håndværkerfradrag, ser det fortsat lyst ud for bygge- og anlægsbranchen.

Konsekvens af coronakrisen. Indtil videre i 2020 (specifikke uger) fordelt på brancher.

- Har jeres virksomhed oplevet en effekt på omsætning, eksport og/eller ansatte, som direkte følge af coronakrisen (siden den startede i februar/marts 2020)?

Kilde: Erhvervshus Fyn

Note: Ansatte er kun opgjort for virksomheder, der har mindst én ansat. Turisme dækker over hotel, restaurant, rejsebureau, kultur m.m.

Antal svar: Uge 21: 450; Uge 24: 444; Uge 27: 536; Uge 43: 298

Sommerens svage optimisme er vendt til mere vedvarende afmatning på tværs af brancher for hele 2020.

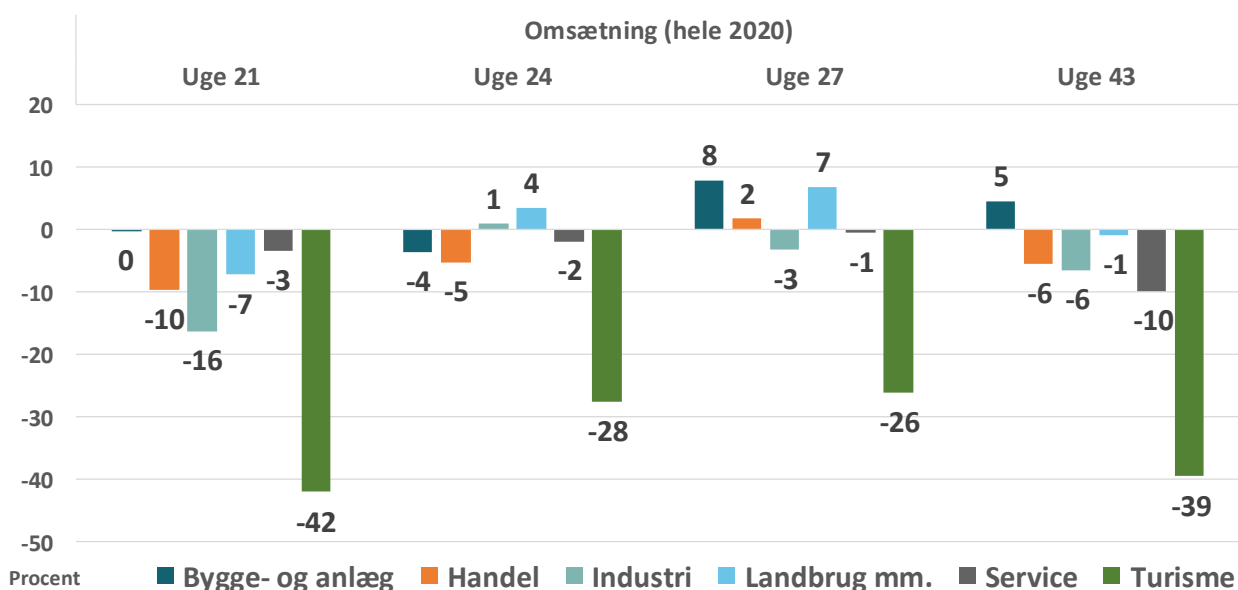
Udsigten til at coronakrisen trækker ud, får nu næsten alle brancher til at vurdere mærkbare omsætningsfald for hele 2020. En smule inde i krisen ved den anden og tredje måling og hvor det første chok havde lagt sig, lå vurderingerne for hele 2020 med knap så store fald, som de gør nu i uge 43.

Især i turismebranchen er det kun gået en vej ned til minus 39 pct. i uge 43 i vurderingen for hele 2020. Selvom sommerferien gav positive historier om stor efterspørgsel på oplevelser i Danmark kombineret med udbetaling af indefrosne feriepenge, samt Regeringens tiltag om billigere billetter mv., så har det tilsyneladende ikke vendt det store fald. Som minimum har det måske afbødet (forlænget) faldet.

Service vurderes næst-hårdest ramt for hele 2020 med et vurderet omsætningsfald på 10 pct. i uge 43. I starten af krisen lød vurderingen for målingen i uge 21 på blot minus 3 pct. for hele 2020. Da det værste chok havde lagt sig, steg forventningerne svagt til "blot" minus 1 pct. i uge 27. Anden bølge af Covid-19, samt de nye restriktioner i samfundet med afstandskrav, mundbind, forsamlingsforbud mm., kan med stor sandsynlighed tilskrives det store fald i den nyeste måling for uge 43 for servicebranchen.

Konsekvens af coronakrisen. Samlet forventning for 2020 fordelt på brancher.

- Sammenlignet med sidste år, hvad er så jeres virksomheds forventning til omsætningen samlet set i 2020?

Kilde: Erhvervshus Fyn

Antal svar: Uge 21: 450; Uge 24: 444; Uge 27: 536; Uge 43: 298

Industri og handel falder begge med 6 pct. i uge 43 i vurderingen for hele 2020. Tidligere på året var vurderingen ellers knap så negativ og især i uge 27 – lige op til sommerferien – var vurderingen for hele 2020 på plus 2 pct. for handel og "blot" minus 3 pct. for industri. Virkeligheden med især voldsomme markeds-nedlukninger i primært EU har siden vist sig noget mere dystert for de to brancher.

Bygge og anlæg har som eneste branche balanceret mellem fald og vækst og især det sidste. Op til sommeren havde branchen meget travlt, hvor man vurderede, at det ville ende med et ret så positivt udfald for hele året på 8 pct. i vækst. Her sidst på året er det nedjusteret en smule, men dog stadig meget positivt med en vækst på 5 pct. og dermed den eneste branche på plussiden.

Hjælpepakker blev en redning og det vigtigste middel for drift og overlevelse i 2020.

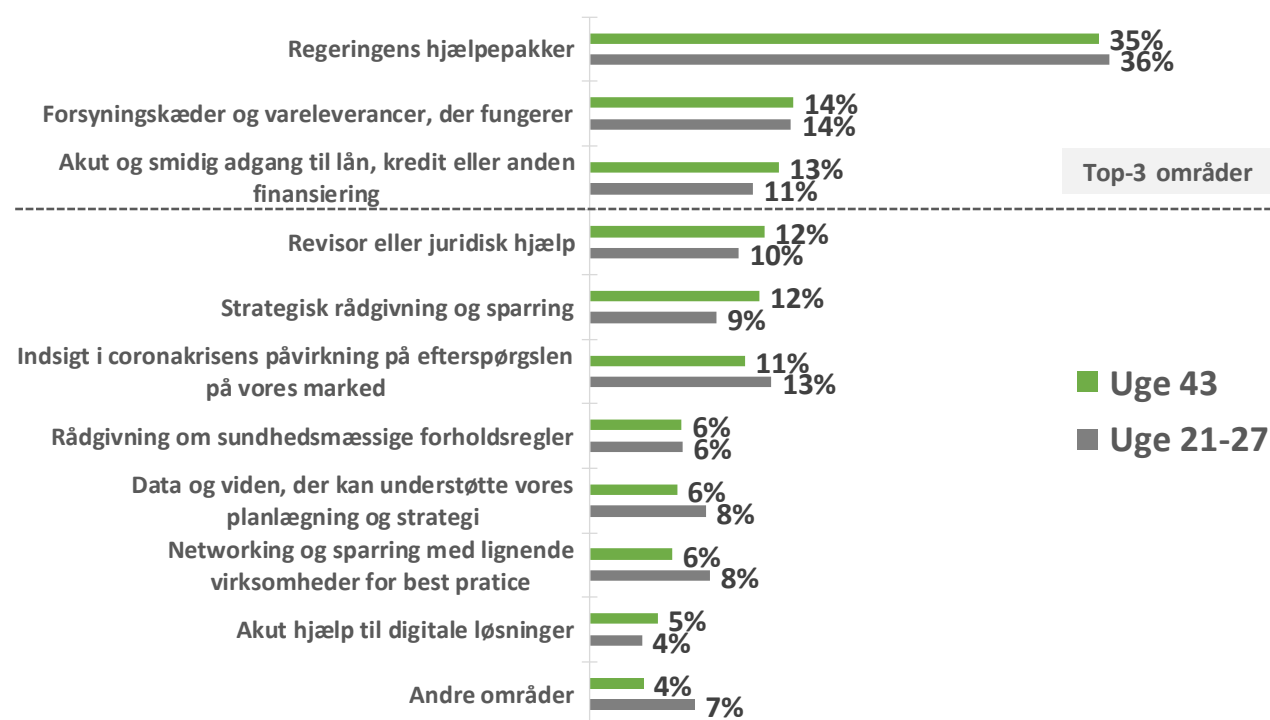
Statens hjælpepakker har igennem målingerne (fra maj til oktober 2020) været langt det vigtigste bidrag til at virksomhederne har kunne klare sig på driften. Selv om hjælpepakkerne har været lidt på "pause" i sensommeren, så er der med de seneste pakker fra sidst i oktober, fortsat afgørende efterspørgsel efter dem.

35 pct. mod tidligere i gennemsnit 36 pct. vidner om både et konstant og et stort behov for hjælpepakker her 7-8 måneder efter krisen brød ud.

Som nr. to er fortsat her i efteråret en *fungerende supply chain* (forsyningskæder og leverancer) med 14 pct. Det understreger vigtigheden af et samfund og en globalisering, der stadig kan snurre rundt og er afhængig af hinanden.

De vigtigste tilbud og støtte for virksomhedernes drift lige nu under coronakrisen.

- Hvilke områder vil være de vigtigste tilbud eller støtte for jeres virksomheds drift, som jeres situation er i dag under coronakrisen?

Kilde: Erhvervshus Fyn

Note: Virksomhederne har angivet mellem et og tre af deres vigtigste områder. Visning "uge 21-27" er gennemsnit af svar fra uge 21 til 27.

Antal svar: Uge 21: 450; Uge 24: 444; Uge 27: 536; Uge 43: 298

I top-3 ligger også *finansiel hjælp* med 13 pct. Det er en lille stigning i forhold til tidligere, hvor det i gennemsnit lå på 11 pct. og vidner i højere grad stadig om behov for lån eller kredit til at klare likviditeten/driften.

Længere nede af prioritetslisten kommer en række områder med enten praktisk eller strategisk karakter (IT-hjælp, forskellig rådgivning, viden og networking).

Fokus i 2020 på, at digitalisering, det rigtige netværk og kvalificeret arbejdskraft, skal styrke virksomhederne på længere sigt.

Med det lange lys vurderer virksomhederne igennem alle målingerne, at *forbedret digitalisering eller automatisering* skal bidrage til, at man klarer sig bedre de næste et til to år. Andelen er 22 pct. i denne måling mod i gennemsnit 19 pct. i de forrige. Digitalisering er afgørende vigtigt for virksomhedernes effektivisering og optimering af både udviklings-, service- og produktionsprocesser.

Det rigtige netværk med ligesindede virksomheder rangerer også højt med 20 pct. og på niveau med tidligere målinger. Det kan konstateres, at best practice fra andre virksomheder vurderes meget vigtigt for den enkelte virksomhed.

På en delt anden plads følger *tiltrækning af kvalificeret arbejdskraft* også med 20 pct. og understreger vigtigheden af den helt rigtige arbejdskraft for at fungere fornuftigt med de nye udfordringer på markedet og den "verdensorden" som er til stede nu. Det er en stigning fra de forrige målinger.

Ressourceområder for at virksomhederne klarer sig bedre om 1-2 år sammenlignet med i dag.

- Hvis du ser 1-2 år ud i fremtiden, hvad skal der så til for at jeres virksomhed klarer sig bedre end i dag?

Kilde: Erhvervshus Fyn

Note: Virksomhederne har angivet mellem et og tre af deres vigtigste områder. Visning "uge 21-27" er gennemsnit af svar fra uge 21 til 27.

Antal svar: Uge 21: 450; Uge 24: 444; Uge 27: 536; Uge 43: 298

Længere nede af prioritetslisten kommer en række områder, som både har praktisk karakter (kompetenceudvikling og adgang til ny viden fra fx uddannelsesinstitutioner) såvel som strategisk karakter (rådgivning og brug af professionel bestyrelse).

I en årrække har kompetenceudvikling af både medarbejdere og ledere været et stort ønske i mange virksomheder, men coronakrisen ser ud til at have skubbet de områder lidt ned af prioritetslisten.

Stigende investering i især digitalisering som vej ud af coronakrisen

Virksomhedernes investeringslyst på de områder de har valgt som primære områder for at klare sig bedre, er meget høj flere steder. Det perspektiverer deres behov og understøtter vigtigheden på tværs af behovene.

Her er det især udtalt i hvor høj grad virksomhederne ser især digitalisering som det vigtigste behov, hvor deres forventning til at investere ekstra ressourcer konsekvent vil være stigende hos 8 ud af 10 virksomheder.

Adgang til dels et professionelt netværk samt fokus på forbedrede medarbejderkompetencer, er ligeledes højt prioriterede investeringsområder, hvor omkring 60-65 pct. forventer stigende investering i gennemsnit på tværs af målingerne.

Forventning til fremtidig investering i de primære ressourceområder.

- *Hvad er din forventning til virksomhedens investering i at...(udsagn)...det næste år, sammenlignet med samme periode for et år siden?*

	Stigende		Uændret		Faldende	
	Uge 21-27	Uge 43	Uge 21-27	Uge 43	Uge 21-27	Uge 43
Forbedre digitalisering/automatisering	78%	84%	21%	13%	2%	3%
Deltage i netværk med relevante virksomheder	65%	65%	33%	35%	2%	0%
Forbedre medarbejderkompetencer	55%	58%	42%	42%	3%	0%
Tiltrække kvalificeret arbejdskraft	52%	53%	46%	47%	3%	0%
Forbedre adgang til lån, kredit eller anden finansiering	63%	50%	29%	45%	8%	5%

Kilde: Erhvervshus Fyn

Note: Virksomhederne stilles kun spørgsmål om investeringsforventninger til det/de områder man har angivet i spørgsmålet om hvad der skal til for at ens virksomhed klarer sig bedre. Kun områder med mindst 10 pct. indgår i tabellen (jf. diagrammet side 7).

Definition af "investering": her menes både penge/finansiering, men også tid og kræfter.

Antal svar: Uge 21: 39-67; Uge 24: 46-92; Uge 27: 49-94; Uge 43: 36-63

Med lidt lavere investeringsfokus, om end stadig på et højt niveau, følger disse to områder: tiltrækning af kvalificeret arbejdskraft og adgang til finansiering. På disse områder forventer i gennemsnit 55 pct. stigende investeringer på tværs af målingerne.

Fakta om Covid-19 tracking-undersøgelsen med virksomheder

- Undersøgelsen er gennemført som onlineundersøgelse med 450 virksomheder i uge 21, 444 i uge 24, 536 i uge 27 hhv. 298 i uge 43 på Fyn. Det giver en statistiske usikkerheder i resultaterne mellem +/- 4,2 og 5,7 procentpoint. Der er hermed en god validitet i resultaterne.
- Undersøgelsen er gennemført med et så repræsentativt udsnit af virksomhederne på Fyn som muligt. Ifølge CVR-registeret fordeler virksomhederne sig på hovederhvervene vist i tabellen herunder. I tallene for alle virksomheder indgår erhverv både med og uden ansatte. Alle stikprøver harmonerer relativt fint med populationen af virksomheder på Fyn. Undersøgelserne har dermed en fin repræsentativitet af den fynske erhvervsdemografi.

	Primære erhverv	Industri	Bygge- og anlæg	Detailhandel
Alle private erhverv på Fyn	4373	2236	3491	2941
Andel i branchen	10,8%	5,5%	8,6%	7,3%
Andel stikprøve (runde 1 / uge 21)	8,2%	7,8%	7,1%	8,7%
Andel stikprøve (runde 2 / uge 24)	4,4%	6,7%	4,0%	7,3%
Andel stikprøve (runde 3 / uge 27)	7,1%	9,5%	6,5%	8,0%
Andel stikprøve (runde 4 / uge 43)	8,0%	9,0%	7,7%	8,0%

Engroshandel og transport	Finansiering	Information og kommunikation	Videnservice og rådgivning	Service	Total (antal)
4036	2216	2201	4671	14366	40531
10,0%	5,5%	5,4%	11,5%	35,4%	
12,9%	1,8%	4,2%	18,0%	31,3%	450
9,3%	3,1%	7,8%	20,0%	36,0%	444
10,4%	1,7%	6,5%	14,7%	35,4%	536
13,9%	1,5%	5,3%	12,7%	33,7%	298

- Der indgår kun private erhverv og virksomheder registreret med følgende selskabsformer: aktieselskab, anpartsselskab, enkeltmandsvirksomhed, interessentskab, iværksætterselskab samt personlig mindre virksomhed. Undersøgelsen inkluderer tillige kun selskaber med hovedsæde på Fyn og holdingselskaber er fravalgt. Offentlige institutioner, foreninger, fonde osv. indgår ikke i undersøgelsen.
- Både små og store virksomheder har deltaget i undersøgelsen. I gennemsnit har virksomhederne mellem 4 og 7 ansatte i undersøgelserne.

Erhvervshus
FYN